

Največji slovenški dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenakih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 123. — ŠTEV. 123.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXI. — LETNIK XXXI.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 26, 1923. — PETEK, 25. MAJA, 1923.

BALDWIN IMENOVAL SVOJE TOVARIŠE

Lord Curzon bo ohranil mesto zunanjega ministra, dokler ne bo zadeva Bližnjega iztoka uravnana. — Sir Horne ne bo prišel v kabinet. — Lloyd George napovedal vladi boj. — Zadnji razvoji bodo končali spor v konzervativnih vrstah.

Poroča John Balderston.

London, Anglija, 23. maja. — Ministrski predsednik Baldwin se je lotil sestave svojega kabineta. Minister za zunanjost zadeve, markij Curzon, je privolil, da ostane v uradu, dokler ne bo odpravljena kriza glede Bližnjega iztoka, in Sir Robert Horne, ki je bil v kabinetu Lloyd George-a, je odklonil mesto v novem kabinetu, čeprav mu načeluje dober osebni prijatelj.

Sir Robert je objavil svoj sklep v govoru, katerega je imel pred volile svojega okraja v Glasgovu. Pojasnil je, da se mu je zdelo pred par tedni, da je tako malo upanja v enotnost republikanske stranke. Prevzel je obveznosti, vsled česar mu je sedaj nemogoče vrnit.

S tem je mislil svoje trgovske zveze z Baldwin Ltd. in drugimi podjetji. Edinole želi, da čimprej urevna problem Bližnjeg aiztoka, je ublažila srd lorda Curzona, ki ga je navdal, ko ni dobil ministrskega predsedništva. Njegova pripravljenost, da ostane na mestu, dokler ne bo storjeno, ne pomenja še, da namerava ugoditi želji Baldwina za brezpogojno podporo svojega glavnega tekmecea, vendar pa je ministrski predsednik sprejel ponudbo.

Spor v konzervativnih vrstah, povzročen vsled pada ekalicijske vlade tekom pretekle jeseni, bo najbrž odpravljen vsled zadnjih razvojev. Lloyd George je napovedal Baldwinovi vladu vojno, in prejšnji ministrski predsednik Asquith ter drugi liberalci so se kaj nepovoljno izrazili glede novega krmarja državne ladje.

Prejšnji konzervativni ministri, ki so sedaj izgnani, ker so ostali lojalni Lloyd George-u, se bodo najbrž smeli vrniti v svoje staro taborišče. Vsed tega bo več izprememb v vladu kot pa se je domnevalo v trenutku, ko je Bonar Law odstopil.

Mr. Baldwin se je danes posvetoval z lord Robert Cecilom. Pogovor je trajal pol ure. Lord Robert je baje privolil, da prevzame manjše mesto v vladu, ki ne bo zvezzano z nikakimi dolžnostmi, a mu bo dalo pravico, da lahko zastopal Anglijo pri svetu Liga narodov. Domneva se tudi, da bo postal v teku par mesecov minister za zunanje zadeve.

SNUBEC USTRELIL OBOŽEVA-NO IN SEBE. DEBS NAČELNIK SOCIJALISTIČNEGA IZVRŠEVALNEGA ODBORA.

Worcester, Mass., 24. maja. — Antonio Proto, star štirji in dvajset let, ki tekom pretekle roči izvršil samovor in sicer z štirim revolverjem s katerim je vzel življenje svoje ljubice, Margarete Sparveri, stare šestnajst let. Obas so našli mrtva na domu deklice, v temem objemu.

Lena Sparveri, enajst let stara sestra mrtve deklice in edina priča, je povedala policiji, da je Proto najprvo oddal tri strele na sestro, nakar je legal poleg nje ter oddal preostale strele v svojo glavo.

Eugene V. Debs je bil izvoljen načelnikom izvrševalnega odbora socijalistične stranke.

ZUPAN SI JE SAM POBOLJ- SAL PLAČO.

Newyorški župan Hylan je podpisal predlogo, soglasno s katerim bo dobil doklado \$10,000 na leto, vsled česar bo znašala njegova letna plača od sedaj naprej 25 tičnih dolarjev.

Načelništvo, italijci in zasedenem ozemljju

se potom naše banke izvršuje zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile nizke cene sledote:

Jugoslavija:
Razpoljila za zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovalni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. ... \$11.30 ... K 4,000

2000 Din. ... \$22.40 ... K 8,000

5000 Din. ... \$55.50 ... K 20,000

Pri nakazilih, ki značajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštinske in druge stroške.

Italija in zasedeno ozemlje:
Razpoljila na sedajo pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Triestu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$10.70

300 lir \$15.75

500 lir \$25.75

1000 lir \$51.00

Pri nakazilih, ki značajo manj kot 250 hr. računimo posebej po 15 centov za poštinske in druge stroške.

Za poštinske, ki preneganje manj kot tisoč dinarjev ali po dvatisoč hr. dovoljujemo po nizkih cenah in poseben popust.

Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepravokovanja; in tega razloga nam ni mogoče podati natančno ceno vnaprej. Računamo po ceni enega dne, ko nam doseg poslan dinar v roki.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poslovne oglice v tem članku.

Dinar nam je poslat najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKHER STATE BANK

New York, N. J.

Obračun način: Jugoslavija.

MORILNA ZADEVA CREIGHTON.

Slika nam kaže delavec, ko izkupujejo grob Walterja J. Creighton na in njegove žene na Fairmont pokopališču Newark, N. J. Njun sin John Creighton je obdoljen, da je zastrupil brata svoje žene, Charlesa Raymonda Averyja. Zdravniška preiskava bo dognala, če sta bila tudi njegov oče in mati zastrupljena. O uspehih preiskave bomo poročali.

SOCIJALISTI ZAHTEVAJO RAZVITJE RDEČE SVOJE PLAČE V ZLATU

Berlinski socialisti so pričeli z ostrom bojem za plače v zlatu. — "Vorwaerts" vodi napade na nemške industrijalne magnate.

Berlin, Nemčija, 24. maja. — Socijalistični Vorwaerts je pričel s kampanjo za izplačevanje medplače v zlatu mesto dosedanje v zlatu. — "Vorwaerts" vodi napade na nemške industrijalne magnate.

Essen, Nemčija, 24. maja. — Komunisti so se polastično napadli rdečo zastavo. — Zasedli so policijski glavni stan v Gelsenkirchen po ostrom boju.

Tijsen, Kitajska, 24. maja. — Kitajski banditi so se iz ameriških roparskih kino-filmov naučili, kako napadati vlaže. — Lepo širjenje civilizacije.

Tijsen, Kitajska, 24. maja. — Kitajski vladne čete, ki so obkrožale Sučo bandite in njih inozemske jetnike na Paotzuku gori, so se umaknile na razdaljo šestih milij. — soglasno s poročili, ki so prišla danes iz Linčinga. Prednje straže banditov sledje četam, ko sledijo umikajo.

Banditi, ki se očividno čudijo, nenečnamen prekinjenju pogajajo za oproščenje inozemskeh jetnike, so poslali sle k pomočnim delavcem v Linčingu ter zahtevajo, naj se jim pošlje časopis. Časopisi so bili poslani, a pomočni delavci so skrbno izbrisali vso poročila, tikajoča se odvedena.

Poročilo je bilo branila Civilna obrambna organizacija, ki je bila konečno prisiljena odnehati, ker je napadajoča ljudska tolpa zanetila požar v enem kriku poslopiju.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo branila Civilna obrambna organizacija, ki je bila konečno prisiljena odnehati, ker je napadajoča ljudska tolpa zanetila požar v enem kriku poslopiju.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

Poslopje je bilo prenato v enem kriku poslopiju, da je bilo pet oseb ubitih in eno v šestdeset ranjenih tekmo bojev za posest poslopija. Boj se je pričel pozno včeraj zvečer ter je trajal do zgodaj danes zjutraj.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

LOUIS BENEDICT, President

FRANC BAKER, Vice-President

Place of Business or the Corporation and Address of Above Officers
2 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sunday and Holidays.

За celo leto vsega leta na Ameriki	za New York na celo leto	U.S.
in Canada	za pol leta	U.S.
za celo leto vsega leta na Ameriki	za Izrael	U.S.
za celo leto vsega leta na Ameriki	za pol leta	U.S.
Subscription Yearly \$2.00		

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" je bilo vsaki dan izvzeten redaj in prenove.

Dopolni tvoj predlog in očitko se ne pribrežuje. Dopolni se blagovno pošiljko po Ameriški Order. Pri spremembi kraja naseljenosti, prekopa, da bi tako tudi prejšnjo blagovno izdajo, da boste zamenjali novost.

"GLAS NARODA"
20 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2270

BOGASTVO IN PRAVICA

Preiskava Wardovega morilnega slučaja nam razkriva dejstvo, da gotove priče, ki so imele na razpolago skrajno važna pričevanja, niso bile poklicane, da pričajo pri obravnavi.

Nadaljnje priče, ki so bile pozvane, niso bile prisiljene odgovarjati na vprašanja, da bi spravile na dan važne razvoje.

Nihče ne trdi, da se je na zločinski način uporabljalo denar tekom preiskave ali da so bili uradniki ter priče podkupljene.

Ostane pa dejstvo, da je preiskava spravila na dan to vrsto pričevanj. Vprizoren ni bil noben poskus, da bi se razvilo važno pričevanje. Posledica tega je bila, da je bil obtoženi milijonar enostavno oproščen.

Nemogoče si je predstavljal takoj postopanje v slučaju človeka brez denarja in vpliva. Edini sklep, da katerega moremo priti, je ta, da določi posest milijonov usodo človeka, oboženega zločina, ali da vsaj izvaja posest milijonov neizmeren vpliv na vse postopanje.

Njegovi dolarji zahtevajo gotov rešpekt in obzirnost, katere pa delavec ne more biti deležen. To je nadaljnji vzgled sile bogastva, nevidne sile, ki je vedno navzoča, in kateri ni treba zavzeti oblike podkupovanja pravice v sodišču, čeprav se to seveda tudi včasih zgodi.

Citatelj, ki si ne more iz tega napraviti svojih lastnih sklepov, mora biti precej omejen.

STAVKA PROTI VOJNI

Samuel Gompers, predsednik A. F. of L. se peča v zadnji številki Federationista, glasila organizacije, s par zelo važnimi vprašanji, ko razpravlja o protivojnjem programu mednarodne federacije strokovnih unij.

Pravi, da se ne sme podpirati politike, ki je tuja ustroju ameriškega delavskega gibanja.

Gompers noče upoštevati sanj, nemogoče utopije in tudi ne fantastičnega programa, kot pravi, ki se tiče mednarodne stavke v namenu, da se prepreči vojno.

Razentega trdi, da lahko zasledimo takovane obrambne ali defenzivne vojne.

Ničesar pa še ni dokazanega s trditvijo, da je kak program sen, utopija, fantastičen ali inozemski.

Gompers se lahko povsem določno odgovori, da kažejo izkušnje organiziranih delavcev tekom zadnje vojne, da je podpiranje vojne tuje interset delavcem in da je najbolj fantastična ideja, ki jo more človek gojiti, pričakovanje, da bo imel delavec od take vojne kak dobiček.

To ni nobena teorija. Dejstvo je vključano v tragičnih izkušnjah delavcev te dežele in vseh drugih dežel, tako zmogovitih kot premaganih.

Na drugi strani pa je seveda mednarodna stavka le malo več kot pobožna želja. Delavci žele, da bi bilo družbe, a ne morejo izpremeniti dejstev s svojim pobožnimi željami.

Tudi strokovni unijonizem je bil dolgo let le pobožna želja, ki se je pa konečno vendar udejstvila.

Vsledtega ni mogoče dobiti nobenega tehnega razloga, zakaj bi delavec ne podpirali te velike pobožne želje, tikajoče se mednarodnega prekinjenja industrije v slučaju vojne, in sicer v upanju, da se bo nekega dne tudi ta pobožna želja udejstvila.

Kar se pa tiče obravnih vojn, je dejstvo, da so vsi narodi, zapleteni v svetovno vojno, izjavljali, da jim je bila vojna naravnost vsiljena. Vsaka posamezna država je objavila nebroj diplomatskih listin, ki so skušale dokazati to trditev.

Priseljevanje po ovinkih.

Kakor se poroča, mnogo ljudi, ki nameravajo priseliti se v Združeno državo iz dežel, kjer kvota je bila izčrpana, je napotnih v Kanado, Kubo, Mehiko in druge bližnje ameriške dežele, če, da je po tej stranopriči prav lahko priči v Združene države vslede kroviti. Ako jim tukaj stanjujoči prijetiji in sorodniki kaj takega nameravajo, potem ti ravnajo skrajno lahkomisljeno, da ne rešimo kaj drugega, in njihov na-

Kub, ali Mehiko ali katerisoboli centralno ali južno-ameriško deželo v pričakovanju, da je od tam prav lahko priti v Združene države, ni glede možnosti, da bo priseljen v Združene države, dejanski prav nič na boljšem kot aksi bi bil prišel iz Evrope naravnost v pristanišče Združenih držav. Narobe, on je v nekem pogledu še na slabšem.

Ti napačno podučeni priseljeni baje domnevajo, da ni treba potnih listov in da kvota ne velja za priseljevanje v Združene države iz sosednjih ameriških dežel. Res je sicer, da priseljevanje iz Kanade, Newfoundland, Kube, Mehiko in dežel centralne in južne Amerike ni omogočeno na kvote, kot ono iz evropskih in drugih dežel; ali ta neomejena imigracija se tiče le domačevnootomaničnih ameriških dežel in onih drugih prebivalcev istih, ki so tam stanovali neprehomoma vsaj pet let, računaju nazaj ed dneva, ko zaprosijo za vstop v Združene države. Razum kar se tiče krovite, so pa ti državljanji ostalih ameriških dežel in petletni nastanjenci v istih podvrženi istim priseljeniškim določbam, kot vsak priseljene iz Evrope.

Ako se torej kak inozemec hodi izogniti omejitvi priseljeniškega zakona o kvoti, je treba, da se nastani v Kanadi, Kubi ali drugi ameriški deželi za vsaj pet let. Seveda more inozemec, stanjujoč v Kubi, Kanadi, itd. prosi tudi pred potekom te petletne dobe za vstop v Združene države, ako dobi vize od ameriškega konzula, v čigar konzularnem distriktu se je začasno nastani. Ali v tem slučaju se njegov vstop pripše na račun kvote njegovega predčasnega dežela; ali pa je ta izčrpana, on bo ravnotako izključen, kot da je poskusil priti naravnost v Združene države. Ali tu nastane nadaljnja težkoča, kajti v nikakem slučaju mu ne bo ameriški konzul v Kanadi, Kubi, ali drugje viziral njegov potni list, ako ni inozemec stanoval vsaj že leta dni v dotedni ameriški deželi. Ako se inozemec nahaja v Mehiku, je še dodatna težkoča, da mora stanovati tam kar dve leti, predno mu ameriški konzul vizira potni list. Zraven vsega tega priseljenci, ki gredo v Kanado, Kubo in drugam, da bi potem ovinku prišli v Združene države, riskirajo, da jih bodo te dežele izključile, ako ne odgovarajo njihovim priseljeniškim odredbam.

Da ponovimo, inozemci, nastajem v Kanadi, Kubi in drugih ameriških deželah, smoje zaprositi za vstop v Združene države le po neprestanem enoletnem bivanju v dotedni deželi, razen v Mehiku, kjer se zahteva dveletno bivanje. Oni so podvrženi prav vsem istim določbam, kot oni priseljenci, ki prihajajo naravnost iz Evrope. Še le po petletnem bivanju v dotedni ameriški deželi sme inozemec, ako drugače odgovarja priseljeniškim zakonom, biti priseljen v Združene države brez zora na to, da-l je kvota njegovega predčasnega dežela izčrpana ali pa ne.

Kdo rpa misli na vtičnotapljenje čez mejo, kar — ne glede na to, da je to kaznivo dejanje — je prav težka stevar celo za domačine, kamoli ne za tuje, brez znanja dežele in jezikov, se izpostavlja takim nevarnostim, da je prav blazno misliti na to.

Jasno je torej, da priseljeni, namenjeni v Združene države, ki upajo izogniti se kvoti s tem, da pridejo takoreko skozi stranske duri v Združene države, ravna — najblažje rečeno — lahkomišljeno in da oni, ki jim dajejo tak nasvet, jih izpostavljajo mnogim trpkim izkušnjam.

Kar smo rekli, se prav ni ne tiče onih priseljencev, ki prihajajo v Združene države potom kakrškega kanadskega pristanišča s potnim listom, viziranim od ameriškega konzula. V takem slučaju je priseljene pregledan od priseljeniških oblasti Združenih držav, nastanjenih v kanadskem pristanišču, in, ako je priseljen, mora brez odloča nadaljevati svojo pot v Združene države. Isto velja, ako inozemec gre v Kanado potom kakrškega pristanišča Združenih držav; todaj ga pregledajo

kanske pristaniščne oblasti, nastanjene v ameriškem pristanišču, in, ako je priseljen, se mora brez odloča podati v Kanado. Ob tej priliki je umestno, da se povdarda, da inozemci, prihajajoči v kanadsko pristanišče, smejajo le tedaj zaprositi za vstop v Združene države, ako je konzul Združenih držav v starem kraju viziral njihov potni list in so izjavili pred svojim odhodom iz starega kraja, da so namenjeni v Združene države. Ravn tako oni priseljeni, ki prihajajo na pr. na Ellis Island in tu najdejo, da je kvota njihove rojstne dežele izčrpana in da ne morejo biti priseljeni v Združene države, sreča ne morejo tu premisliti in prositi za vstop v Kanado. Ako hočejo biti priseljeni v Kanado, morajo iti v drugi dežel; ali ta neomejena imigracija se tiče le domačevnootomaničnih ameriških dežel in onih drugih prebivalcev istih, ki so tam stanovali neprehomoma vsaj pet let, računaju nazaj ed dneva, ko zaprosijo za vstop v Združene države. Razum kar se tiče krovite, so pa ti državljanji ostalih ameriških dežel in petletni nastanjenci v istih podvrženi istim priseljeniškim določbam, kot vsak priseljene iz Evrope.

Roparski umor v Dolenji Trebuši. Ko se je te dni delavec Alojzij Suligoj vrnil domov, je bil blizu Dolenje Trebušo ustanjen od neznanega zlikovca, ki je z revoljencem v roki zahteval od njega denar. Suligoj se je branil, nakar je neznanec sprozil v njega streli, ki ga je ranil na vratu. Ropar je potem ukral Suligoju listnico, v kateri je bilo 180 lir. Težko ranjeni Suligoj se je skušal priplaziti do vasi, a je opesil in obležal na cesti, kjer je kmalu izdihnil.

Nisem vremenski preroč, nekaj bi pa vseeno reklo: Mesec julija in avgusta bodo ljudje trpeli vsled mokrotve v zraku in vsled suše v grlu.

Pesniki opevajo mesec maj. To je krasen mesec, čas lepote, sanj in ljubzni. Tej vrsti čestilev se tudi jaz pridružujem. Posebno zanimala je letaški maj, ko je na meji vremena.

Ostalim 19.000 tega najbrži treba začeti. Zaenkrat jih povsem zadostuje, da so navdušeni za armaro in domovino.

Koliko jugoslovanskih častnikov zna pisati in čitati, porečilo ne omenja.

Možaku je umrla žena. Ko se je najokal in nažaloval, je začel švigati za mladimi dekle, tako vztajno in odločno, da so začeli ljudje odkimavati z glavami ter goroviti:

Če bi bila njegova starca že živ, bi mu že izbila novo ženitev iz glave.

Svečni tako slab kot ga slika, če se pomisli, da si le ženske barvajo obraz.

Kaj bi dal italijanski kralj, da bi imel Mussolinijevo moč, in kaj bi dal Mussolini, da bi smel nositi kraljevsko krono na glavi?

Cita je zopet despola na Maďarsko. Težko, da bo dobila kakšno službo tam.

V London naj gre ali v Pariz. Tam je po bogatih hotelih in restavracijah nebroj russkih prinčev, ki kelnarijo in posmivajo posodo.

Neki rojak se je strašno zaljubil. Svojih čestev ni nikomur prikrival.

Vsakemu je zatrejalo, da je od same zaljubljnosti napol nor.

Kakor hitro mu je pa kdo reklo, naj se poroči, mu je odvrnril:

— Saj sem reklo, da sem samo napol nor.

V Italiji prevladuje duh fazi:

v Jugoslaviji duh monarhizma;

v Rusiji duh boljševizma;

v Franciji duh nazadnjosti;

na Irskem duh odpornosti;

v Ameriki duh zgovernosti;

v slovenskem Downtownu pa

duh po domači pijači.

Ingradi v Bosni.

V Zvorniškem kotarju je prišlo do pravete seljakeve revolte. Komisija za izvedbo agrarne reforme je imela razdeliti zemljo med dobrovoljce, proti čemur pa so se uprili seljaki z orovjem in pričeli streljati. Komisija je moral zberejati in poslikati na pomoč orovnike iz Zvornika in Tuzle, ki so seljake končno razgnali.

Peter Zgaga

Prijatelj, dober svet ti dam. Ne zaupaj onemu, ki se krivi pred teboj. Tak človek se klanja, da pri tem pobira pesek, katerega ti bo nasul v oči.

V London je odpotovalo pet uglelnih Amerikancev. Njihova poglavina želja je, da bi jih sprejel angleški kralj Jur v avdijenci ter izpregovoril z njimi par besed.

Kralj se dosedaj še ni odločil, če naj jih sprejme ali ne.

Kaj vendar cine? Zakaj se obotavlja? K sebi naj jih pokliče in naj si jih podrobno ogleda.

Bo že vsaj videl, kakšni so takozvani ameriški demokratije.

Zlata vredna je tistă ženska, ki je tudi po medenih tednih že vsaj malec zanjibljenja.

Nedvorni odber:

ANTON KRAŠNIK, Room 300 Balfour Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.

Kako je v Nemčiji?

Poročevalcev beogradskega lista "Novoje Vremja" opisuje razmerje v Berlinu takole:

Nemci imajo nekaj skupnega z nami (Rusi): pozno se zavedajo storjene neumnosti. Svoječasno so v Nemčiji vse nezgodne pripisovali inozemcem, ki so zapravljali tu dolarje, seveda z bog pravljičnega kurza s precejšnjimi ugodnostmi. Začela se je hysterika po listih. Zvišali so inozemcem davke. Sedaj je dosežen odtok švedskih kron in holandskih goldinarjev. Nemci zopet kriče. Trgovine, hoteli in drugi javni lokalci so prazni. Obdavljenje je doseglo v Berlinu čudovito višino. Pri zelo skromnih razmerah plačujemo dnevno do 750 mark davka za to, ker živim v zavetišču. Inozemci, ki stanujejo v bolj dragih hotelih plačujejo za to srečo poleg že itak drage stavarine, še 30 do 40 tisoč mark davka.

Nemci se nikakor ne morejo prilagoditi republikanskemu režimu. Vrši se borba z različnimi znanimi monarhije, dočim je sedaj sprejeta v novem grbu "svobodne države Bavarije" kronska. Res je, da se to godi na Bavarške min, da se kronska imenuje narodna. Socijalisti so se seveda prestrashili in se spominjajo besed nekega bavarskega ministra, ki je izjavil, da je cesarska kronska v Nemčiji "zašla samo začasno". Pred kratkim so bili nemški republikanci upravičeno doceli razčleneni. Kakor je znano, je novembarska revolucija uvelia narodne barve — črno, rdeče, rumeno, namesto prejšnjih — črno, bele in rdeče. Teh starih barv se krepko drže nacionalisti. Radi zastav se stalno dogajajo poulični spopadi. Prusko vrhovno administrativno sodišče je pred kratkim sklenilo priznati črno-belo-rdečo zastavo za zakonito in odredilo, da jo mora policija štititi. Republikane so strašno hudi na to odredbo in pravijo, da je s tem dovoljeno nositi tudi sovjetsko zastavo. Sicer pa so dozdaj sovjetske zastave nemoteno vihrale na ulicah Berlina in nihče jih ni motal. Mesto je polno govorje o Rusiji, kjer se je očvidno začel razpad. Zapravljanje denarja po restavracijach se med boljševiki agenti nič več ne opaža. Se ni dolgo, ko so sipali ogromne svote. Sedaj so slučaji, ko gost ne more poravnati svojega računa. Upravnik zračne zveze med Moskvou in Berlinom je bil prisiljen z bogom deficita v blagajni prodati od svojih treh avtomobilov dva. Glasilo "Nakanune" bo ustavljen. Tiskalo se je pettisoč izvodov, pa se še ti niso razprodrali. Sploh pa je ta komunističen list malok odtal ta komunističen list malok čital in njegov vpliv je bil precej neznaten. Zanimive stvari se dogajajo v nekem ruskem lokalcu v Berlinu, kamor pogosto zahaja premožno občinstvo. Skoraj vsak večer zahteva kdo, naj orkester igra rusko himno "Bože carja hrani." Pogosto zahtevajo to celo židje. Himno poslušajo stope. Navzoči boljševiki zahtevajo "internacional", toda orkester ne posluša. Igra "preobražen marš" ki ga spremljajo boljševiki s petjem internacionale. Rajska idila

Spominki slovanskega prebivalstva na otoku Rujani.

Brez posebne javne pozornosti se vrše na otoku Rujani izkopavanja, kajih pomen za vse Slovane se ne da preceniti. Po dveletnem naporu se je posrečilo ravnatelju Karlu Schuhardtu najti zaklade stavbe staroslovenskega svetnika boga Svantovida, ki je bilo središče staroslov. mesta na Baltskem morju, slavne Arkome. Te izkopanine so spomeniki starih baltskih Slovanov in nas spominjajo, da je bilo vse ozemje, ki ga imajo danes Nemci pri Labi in Baltičkem morju v posesti, v davni preteklosti, kmalu po I. stoletju po Kr. r. slovenska zemlja. Poleg zakladov malika boga Svantovida so našli številne črepinje, iz katerih je mogoče čitati kakor iz odprtih knjig.

Vsi ti ropi so bili izvršeni na

Kupite škatlico HELMAR danes ter si zadajte resnični užitek, kot ga Vam more datu le 100% čista turška cigareta.

AMERIŠKA NAJVJEČJA VREDNOST V CIGARETAH.

Zagonetno, toda resnično.

Epidemija bondnih ropov.

Banditstvo se je vnovič razpalo. Listi primaša dolgovezna poročila glede dnevnih ropov ter se norčujejo iz "nedelavnosti" in "nesposobnosti" policije, ki baje ne more nicesar opraviti.

Stvar se je tikala velike zarote, naperjene proti bančnim raznolikostem, katere napadejo in jim vzamejo vrednostne listine.

Ceprav so bili ti uslužbeni oboroženi in so banke najele privatne detektive, ki so pazili naanje, in ceprav so par banditov tudi arretirali ter jih vtaknili v jeno, ni bilo mogoče napraviti konca tej roparski epidemiji.

Smith & Brooks, važna tvrdka v finančnem okraju New Yorka je bila očvidno prav posebno žrtev teh banditov. Tekom štirih mesecov so oporali uslužbenec te tvrdke, ki so raznašali vrednostne listine, v znesu \$250.000. V vsakem slučaju je bil izvršen napad na mestu, ki je nudil banditom največ varnosti. Tvrdko je iz tega sklepala, da so dobili banditi natančne informacije, ki so jim omogočile napad. Vsledtega so pridelile svojim uslužbenecem posebne stražnike. Banditje, pa so vpravorili deset nadaljnih napadov, in v vsakem slučaju je bil napaden kak drug uslužbenec ali odpoljan banke.

Nemogoče je bilo, da bi bilo vseh 25 raznašalcev nepoštenih in da bili v zvezi z banditi.

Kavejske družbe so ugotovile, da so pošteni in neoporečenega značaja. Ko je bil edenini uslužbenec štirikrat zaporedoma napaden, so ga pridržali v uradu ter poslali ven nekega drugega. Temu so banditi že v veži dotičnega poslopnega odvzeli za 5000 dolarjev bondov.

Nikdar se niso banditi poslužili sile. Napad je bil vedno izvršen s tako naglevo, da se skoraj nihče ni tega zavedal. To je kazalo, da je bil napad vedno načančno vnaprej naštudiran.

Mestni detektivi, preiskovalni uradniki, kavejske družbe in privatni detektivi so si zaman pričadevali izslediti bandite.

Tvrdko je vzel v službo osem tajnih detektivov, in noben odpoljan ni šel ven brez spremstva. Kljub temu pa so se ne prestano ponavljali ropi. Dočim pa sta prej odpoljan napadala le dva bandita, so se udeležili sedaj štirje napada. Uradniki tvrdke so bili prepričani, da dobavlja nekdo v uradu banditom potrebne informacije. Več kot sto uslužbenec so ne prestano opazovali tudi izven uradnih ur, in tvrdka je dobila informacije glede sleherne, njih koraka. Vsak listek in vsako pismo je čital detektiv, — predno je zapustilo urad. Vsak posamezni telefon je bil zvezan s slušalko detektiva. Tvrdko je nato izvedla nov načrt, ki pa se je izjavil. Hotela je namečno poslati v vsakim uslužbenecem pol ducata stražnikov. To pa se ni izplačalo radi stroškov. Ravnatelji tvrdke so bili vsled tega prepričani, da bi bilo boljše prepričiti take rope.

Bila sta istih misli.

Poteklo je par dni. Bilo je krog dveh popoldne. James Reilly je ravno vknjiževal popoldanske odpisiljatve, ko je naenkrat stenografinja, sedeča pri stranski mizi, zakričala ter jokaje izjavila, da je oropana. Snela je s prsta svoj zaročni prstan, vreden 500 dolarjev, ga položila na mizo ter odšla umivat roke. Ko se je vrnila, prstana ni bilo več.

Poklicali so hišnega detektivita. Preiskal je vso sobo, a prstana ni bilo nikjer. Stenografinja, Miss Hitler, je postala histerična.

Tedaj pa je izjavil detektiv, da se mora pustiti vsak navzoči preiskati. Če ne, bo arretiran. Odredil je naslednje: vsakdo na odide v privatni urad predsednika tvrdke, izprazni tam vse svoje žepa, položi vsebino v žepni robec obenem z listkom, na katero je zapisal svoje doživljaje.

Detektiva Hart in Wiegand sta sedela pred pisalno mizo načelnika tajne police ter mu sporočili, da arretirali ter jih vtaknili v jeno, ni bilo mogoče zaslediti osebe, ki so spravile ukradene bonde zopet na trg.

* * *

Detektiva Hart in Wiegand sta sedela pred pisalno mizo načelnika tajne police ter mu sporočili, da arretirali ter jih vtaknili v jeno, ni bilo mogoče zaslediti osebe, ki so spravile ukradene bonde zopet na trg.

— Nobenega dvoma ne more biti, da informira bandite nekdo, ki je uslužben v banki, — je izjavil Hart. — Pomislite, da gre vsak petindvajsetih odpoljanec na dan približno desetkrat na pot.

To je dvestopetdeset potov vsak dan ali pet tisoč vsak mesec. — Odpoljanec nosijo akecije in bonde v vrednosti od 100 do 30.000

dollarjev. Ti napadi so se tikali le bondov v vrednosti najmanj — 5000 dollarjev, in to le takih bondov, ki jih je mogoče prodati. Le v desetih slučajih hso bili izvršeni ropi in ravne v teh slučajih so banditi dobro vedeli, da bodo uspešni. Izključeno je, da bi bil to slučaj. Nekako trideset ljudi v uradu ve, kaj je v paketih, ki oddajajo i zposlopja. Le trije uradniki pa vknjižujejo vsako posiljavko. Vsi so se vdali, uradniki in knjigovodje, strojepiske ter predstavniki vseh različnih podjetij, ki so bili uslužbeni kot knjigovodje ali navadni uradniki. Pozneje so hoteli preiskati tudi vse predale.

James Reilly je položil tri svinčenike, nekaj drožbi, par bankovec, škatlico cigaret, svezenj ključev, žepni nož, uro ter par smodk, ki jih je imel v žepu. — Svoje pero je pustil na pisalni mizi.

Reillyja so preiskali v uradu predsednika, a niso našli nicesar sumljivega. Petnajst minut pozneje se je smel vrniti k svoji pisalni mizi, da pozdravi nekega Mr. Bradyja, ki se je pogosto oglastil, da kupi par akecij ali bondov. Hart in Wiegand sta pozorno gledala, ko je ponudil Reilly Bradyju svojo škatlico cigaret.

— Ali kadite? — je vprašal Reilly Bradyja.

Brady je vzel cigaret, jo pričkal ter postal v uradu, dokler ni cigaret pokadil do konca.

* * *

Malo po četrtek uri istega poledne se je ustavil avtomobil, v katerem so sedeli štirje moški, pred nekim poslopjem na zapadni 22. cesti.

— To bo lahko, — je rekel Connor svojima dvema tovarisjem, ki sta sedela v avtomobilu. Brady mi je dal telefonično natančna navodila. Akecije bodo dostavljene Lewy & Co., kajih urad je konec dolgega hodnika v četrtem nadstropju. Tam bo stal načrt Joe. Rdečelasi raznašalec — Fred Miller, ki je kozav, bo prinesel akecije. Jaz bom šel za njim in Steve mu bo prišel nasproti ter se začel pogovarjati z njim, dokler ne bom pri njem. Nobenega drugega človeka ne bo na hodniku. Potrebovali bomo le eno minutno, da se polstimo akecij. — Vredno so najmanj 25.000 dolarjev. Kakor hitro bo stvar opravljena, pa brž po stopnicah navzdol. Avtomobil bo čakal na vogalu.

Načrti so bili izvanredno premeteno zasnovani.

Fred Miller se je pripeljal v četrt nadstropje z vzpenjačo in šel hitro po hodniku navzdol. — Joe je stal na koncu hodnika, pripravljen, da mu zastavi pot. Tedaj pa se je šele pojavil Steve ter ustavil raznašalec navidezno, da ga vpraša za neki naslov. Medtem, ko mu je raznašalec odgovar-

jal, je skočil Connor proti njemu. Mu položil levo roko okrog vrata, mu zatisnil z desnico usta, da bi ne mogel kričati. Ko ga je tako držal, sta mu Joe in Steve iztrgala törbicu, in še predno se je Miller zavedel, je ležal zvezan na tleh.

Vsi trije banditi so pohiteli proti stopnicam, a naenkrat so se odprla vrata Lewyjevega urada. Detektiv Hart je planil ven ter pričel piskati. Celo poslopje je naenkrat oživel. Iz vseh vrat in vseh strani so planili policisti.

Tedaj pa je izjavil detektiv, da se mora pustiti vsak navzoči preiskati. Če ne, bo arretiran. Odredil je naslednje: vsakdo na odide v privatni urad predsednika tvrdke, izprazni tam vse svoje žepa, položi vsebino v žepni robec obenem z listkom, na katero je zapisal svoje doživljaje.

James Reilly je bil strašno ogoren, ko sta ga detektiva aretirala ter obdolžila sokrivde prirosparski napadih.

Pričel je tajiti. Tedaj je potegnil detektiv Hart iz žepa škatlico cigaret ter mu jo ponudil.

— Ali kadite? — je vprašal detektiv.

Reilly je bil strošno ogren, ko sta ga detektiva aretirala ter obdolžila sokrivde prirosparski napadih.

— Le lepo priznajte! — je rekel Hart. — Zadostim imamo dokazov proti vam, da prepiramo vsako poročo.

* * *

Hart in Wiegand sta zopet sedela v uradni sobi detektivskega načelnika.

— Prišla sva do prepiranja, da imajo Reillyjeve cigarete nekaj opravka z ropi, — je pripovedoval Hart. Okoliščine vseh napadov so bile različne, a le ena okoliščina je ostala vedno ista. Kadarkoli je ponudil Reilly kakemu odjemalec cigaret, se je priprilil roparski napad. Iz tega smo sklepali, da je sporol Reilly Bradyju svojo škatlico cigaret.

— Ali kadite? — je vprašal Reilly Bradyju.

Brady je bil vcela jasno, da ni bila informacija, da ni bil način na katerem je vsebina cigarete vplivala na napad.

— To bo lahko, — je rekел Connor svojima dvema tovarisjem, ki sta sedela v avtomobilu. Brady mi je dal telefonično natančna navodila. Akecije bodo dostavljene Lewy & Co., kajih urad je konec dolgega hodnika v četrtem nadstropju. Tam bo stal načrt Joe. Rdečelasi raznašalec — Fred Miller, ki je kozav, bo prinesel akecije. Jaz bom šel za njim in Steve mu bo prišel nasproti ter se začel pogovarjati z njim, dokler ne bom pri njem. Nobenega drugega človeka ne bo na hodniku. Potrebovali bomo le eno minutno, da se polstimo akecij. — Vredno so najmanj 25.000 dolarjev. Kakor hitro bo stvar opravljena, pa brž po stopnicah navzdol. Avtomobil bo čakal na vogalu.

Načrti so bili izvanredno premeteno zasnovani.

Fred Miller se je pripeljal v četrt nadstropje z vzpenjačo in šel hitro po hodniku navzdol. — Joe je stal na koncu hodnika, pripravljen, da mu zastavi pot. Tedaj pa se je šele pojavil Steve ter ustavil raznašalec navidezno, da ga vpraša za neki naslov. Medtem, ko mu je raznašalec odgovar-

Odškodnina za zakonskega moža.

Ioj proti nikotinu na Bolgarskem.

Zanimiva razprava. — Ali velja za moža in ženo enaka moral? — Angleški sodnik je mnenja, da je mož prav tako last žene, kadar je žena last moža. — Ženinov drug — spomin stare době.

Angleško pravo priznava zakonskemu možu odškodnino, ako mu je kdo ženo zapeljal v presesto. Žena je last moževa kakor bi jo bil kupil ali po nekdanji segi uplenil in odvedel. Presesto je torej poškodba tujega imetka in se mora kaznovati kakor tativina ali hudobno poškodovanje. Pravijo, da je tovarši ali drug priporočil, da spomin nekdanjega tovarisa, ki je pmagal ljubljeno dekle iz roditeljske hiše odvesti ali jo za primerno ceno pri roditeljih ali sorodnikih odkupiti.

Gospa Gray je po šestindvajset letnemu zakonu opazila, da se ji je mož sumljivo ohladil in da jo popolnoma zanemarja. Začela je iskati vzroka in kaj pada takoj zaslušila, da mora imeti kaka ženska svoje prste vmes. — Končno je dognala, da je njena moža omrežila sicer ne več mlada, in zato še prav mikavna ženska večjega temperanca in večje ljubeznosti, kakor ju ima sama. Mož ni tajil in se je rad sodniško ločil od svoje žene. Tuji obdobje na plačevanje alimentoj je sprejel. Plačevati bo moral za ženo in štiri otroke. Da bi bila njen mož in zapeljivka zarađala presesto še po vrhu kaznovanja, tegota ločena žena ni zahtevala. Pač pa je tož

Iz Slovenije.

Družen vlas v Mariboru
Organizirana topla.

Iz Mokronoga poročajo: V noči od nedelje na pondeljek 16. aprila so neznani vložnici vložili v pisarno notarja Demšarja. Zaviti v temno not, so mogli nemoteno opravljati svoje posle. Polastiti so se 150 kg težke blagajne, ki se je nahajala, ki se je nahajala v prvem nadstropju, ko je našelis v dvokomfiro ter odpeljal do kolega posestnika Majena zraven pokopališča. Tu so blagajne razbili s krampom, ki so ga vzeli iz metavasice. Pobrali so večjo sveto denarja, več hraniških knjig in različne vrednostne papirje in važne akte. O dogodku sta bili takoj obveščeni orodniška postaja in pa ljubljanska polica. Orožništvo je takoj zastrazilo vse dohode, tako da so ostali vsi odtiski na vlažni zemlji nedotaknjeni. Vložniki so bili vsi bosi. Po dokončanem delu so se sli vložniki, vsaj tako se domneva, okreplat v pol ure oddaljenemu shrambu na Pričo. Tu je imel posestnik Kumar iz Mokronoga prizpravljeni pijačo in jedilo za delavce, ki jih je imel naročene za vinogradniška dela. Torej, kakor našel je pripravljena bogata pojedina. Lopovi so pojedli vsa jedila in izplili 7 litrov vina. Za plačilo je naselj posestnik drugo jutro na mizi 100 dinarjev in še nekaj srebrnega drobiša. Vložniki so bili torej še precej velikodusni. — V Mokronogu je bilo v razmeroma kratkem času izvršenih že več vložov. Posestniku Umbergjeru so vložili v podstrešje in pobrali vso zalogu suhega mesa. Enak obis je napravili tudi pri Francu Majenu. Gostilničar Fran Jerič je zapazil nekega večera ob 10. uri na okno svoje hiše prislonjeno lestev. Ker nekoga spola razen soprage, ravno ni pri hči, je obisk veljal govor v vložilne namene. Videc, da so opanči, so zlikovali potem izginili brez sledu. Županik pri Sv. Petru pri Trebeljnu so vzel vso zalogu suhega mesa. Najbrže je okoli Mokronoga organizirana topla 4—6 mož, ki ima svoj rajon St. Janž, Škočjan, Novo mesto in Mirno. Treba bo vsekakor emerične akcije, sicer ne bo človek varen za svoj imetek in svoje življenje niti pri belom dnevu. Orožništvo je sicer pridno na delu, vendar pa dosedaj še ni našlo sledov za vložnike.

Iz sodne službe.

Premičen je višji pisarniški oficir Mihael Wutte od okrajnega sodišča na Prevaljah k okrožnemu sodišču v Mariboru in pisarniški oficir Anton Predikaka od okrajnega sodišča v Šmarju pri Jelšah k okrožnemu sodišču v Mariboru.

Imenovani so: pisarniški oficir Oroslav Verhovnik za višjega pisarniškega oficira pri okrajnem sodišču v Mariboru; za kaneliste: invalid Filip Čegovnik za okrajnega sodišča v Prevaljah, orodniški narednik Franec Oblak za okrajnega sodišče v Šmarju pri Jelšah in orodniški narednik Leopold Wallner za okr. sodišče v Višnji gori.

Zgodnja toča na Štajerskem.

V mariborski okolici in po vsej tem delu bivše Štajerske je pada na 16. aprila dopoldne četrtek ure takto gosta in drobna toča, da je bila pokrajina nekaj časa popolnoma bela. Suh toči je sledil dež, potem zopet soline v popoldne ponovno dež. Torej prav aprilsko vreme, katerega pa kmetiško ljudstvo ni prav nje veselo, ker je može za enkrat več kot dovolj in ga dejavnovo vreme silno ovira pri delu na polju in vinogradih.

Samomor Slovencev podnartnikova

Te dni se je v vojvodini topnikega polka v Beogradu ustrelil podnartnik Franec Ansegaj, rodona iz Slovenije. Bil je zelo vdan pijači ter je v pijačniju izvršil mnogo ingredov, zaradi katerih bi se moral zagovarjati pred voj. sodiščem. Razen tega je še nesrečna ljubezen tako vplivala na Ansegaja, da je izvrnil samomor.

Rodinska tragedija v Radovljici.

Te dni se je javila pri okrajnem sodišču v Radovljici posestnikova žena Neja Jane in izpovedala, da je v domačem prepriču udarila 3-krat svojega moža s telitu po glavi tako močno, da je ustal na mestu smrti. Po sodni odlokovanji so

zvezni pokopali, ženo pa obdržali v kaznici. Janeva se bo morala pojaviti pred porotom zagovarjati zadržati budodelstva, umora.

Čmorn je pohtnosti?

K poročilu iz Brezice pri Mariboru, kjer je posestnik sin Anton Handel ustrelil svojo nevesto, se poroča še sledi: Naslednji dan, ko je Handel že ležal v mariborski bolnici, so pripeljali tja se 10letno dekle Kajzerjevo, ki ima strogo desno nogo. To dekle je namreč prejšnji dan pograbili Handel in jo po njenih navedbah vlekel v bližnji gozd, da bi jo posilil. Dokler pa se ga je silovito branila, ga pri tem vsega oprakala in mu končno ušla. Na begu iz gozda pa je zadela ob korenino ter si pri tem zlomila nogo. V tem podlivjanem stanju je potem Handel ustrelil svojo nevesto in še se obstrelil. Ko so dekle pripeljali v bolnico, je bil Handel še pri življenju v bolnici.

V mariborskem sanatoriju je pričel poslovati nemški zdravnik dr. Thalmann, ki je bil po prevaru razrešen primarijske službe v mariborski bolnici. Za mestno zdravnika v sanatoriju pa se po teguje Wastianov nast. dr. Majenc, ki ni član zdravniškega društva. Sanatorij bo torej klub odlonilnemu stališču zdravniških društev v Mariboru, Ljubljani in Splitu funkcioniral pod koncesijsnimi nastrokovnjaki, kar je pažučen udarec v obraz zaslужnim narodnim slovenskim strokovnjakom, ki imajo pravtono koncesijo. pride pa čas, ko se bodo tudi takšna šumarsvta, zrastla v volilni kampanji, temeljito revidirala. Zaradi kronike bi bilo še priponititi, da zdravnik dr. Majenc, če tudi je navdušen pristaž narodno-socialistične stranke in bivši na rodno-socialistični kandidat, p. mariborskih učiteljih ne samo svojo ženo, ampak celo s svojim sinčkom — nemškutar...

Zopet nova zamisliva knjizica.

Da ste mi zdravi, otroci! Deset poučnih povesti za zdravje naše živilske mladine. Spisal Ivan Ribiča. Spis je odlikoval s priznanim nagrado zdravstveni odsek za Slovenijo. Izdal višji šolski svet Natisnili in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena 3 Din. Knjizica podaja v obliki zanimivih povesti najavačnega zdravstvena pravila in navodila za postopanje pri najpogostejih obolenjih med narodom: zatruljenje po strupenih gobah, jetika, griza, opasnost zatruljenja, o alkoholu in davici. Knjizica je predvsem namenjena mladini. Rado pa jo bo čitalo tudi preprosto ljudstvo, ker je pončana sreča ovita v prav zamislivo obliko povesti. Knjizica ima posebno važnost za narodno zdravje in zaslubi razširjenja.

Napad s kamenjem in revolverji. Nastop policije.

Dne 18. aprila zvečer se je vrnil v Spodnji Štški redni tedenski sestanek tamoznje "Orjune" (organizacija jugoslovenskih nacijonalistov). Štšenski klerikale in komunisti so napovedali, da bodo ta sestanek s silo prepričili. In res se je zbral zvečer pred štšensko cerkvijo in lepeni bratstvu pri stolnici klerikalcev in komunistov, vsi ohoroženi z gorjaličami in kakor se je pozneje izkazalo, nekateri tudi z revolverji. Štšenski Orjuni, opozorjeni na klerikalno-komunistične priprave, so naprosili ljubljanske tovariše za podporo. Ljubljanska Orjuna je nato poslala v Spodnjo Štško mal oddelek. Kot je to kakovško mimo cerkve, so zeli tam zbrane klerikale in komunisti Orjuna izvazili in zamehovati. Prišlo je do prereka, med katerim je začelo na Orjunu naenkrat leteti kamenje. To je bil signal za splošni klerikalno-komunistični napad na Orjuno; oddali so tudi par strelov, ki pa k sebi niso nikogar zadeli. Naposled je nastopila policija, ki je z močnim lordonom ločila oba tabora. Račun bodo plačali prav po nedolnem oni Štškarji, kateri vso klerikale in komunisti pobili s kamenjem, ki so ga motali za odhajajočimi Orjuni.

Misi pljujejo preko mojega srca kot jate gosi na nebuh. Čujam pruhantanje njih poroti.

Knjigarna "Glas Naroda"

Molitveniki:

	Ljudska knjigarna:		Seri povesti: Nagla beseda; Tujova osoba; Gospod Grahar; List Papirja	
1. sv. Zvezanje Mirka	50			
2. sv. Darovana. Zgodovinska povest	50			
3. sv. Jurij Zmagoval. — Modri Planovi	50			
4. sv. Male Štěpán	50			
5. sv. Zadaja Amerika velika	50			
6. sv. Gorazdjev sin	50			
7. sv. Friderik	50			
8. sv. Pravoslavci	50			
9. sv. Matej son se Jan Mikl, (Brenčej)	50			
10. sv. Kako son se Jan Mikl, (Brenčej)	50			
11. sv. Kako son se Jan Mikl, (Brenčej)	50			
12. sv. Is dobrovika malega prednica, trdo vezano	50			
13. sv. Ljubljanski svitki. — (Brenčej)	50			
14. sv. Ivana Miseric. Povest in Španškega življenja	50			
15. sv. No. Na Ameriki. Po remišnih dogodkih	50			
16. sv. Mali ljudje. Veseluje 9 povesti. Brodrirano	50			
17. sv. Trdo vezano	50			
18. sv. Mirko Peštanjkočev. — (Brenčej)	50			
19. sv. Nitra sreča. Povest. (Ivan Cankar)	50			
20. sv. Matja. Veseluje 14 povesti. (Novacan)	50			
21. sv. Vesano	50			
22. sv. Brodrirano	50			
23. sv. Naša Vas. 2. del veseluje 9 povesti	50			
24. sv. Vesano	50			
25. sv. Naša Vas. 1. del veseluje 14 povesti	50			
26. sv. Vesano	50			
27. sv. Brodrirano	50			
28. sv. Na Indijskih otokih	50			
29. sv. Na Franciji	50			
30. sv. Nihilist	50			
31. sv. Na Javrhah Poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	50			
32. sv. Amerika in povesti dober, doverjajoči	50			
33. sv. Berat	50			
34. sv. Boj s prirodo	50			
35. sv. Bojka kazens	50			
36. sv. Babica	50			
37. sv. Besti dovrnik	50			
38. sv. Črteži in življenja na kmetih	50			
39. sv. Grški Mytologie, 2 knjige	50			
40. sv. General Landau	50			
41. sv. Kranjska čebulica. Povetje	50			
42. sv. Krvna osvetla	50			
43. sv. Nečajna	50			
44. sv. Rimski Mytologie	50			
45. sv. Špajše. Veseluje 11 povesti	50			
46. sv. Štrelčev	50			
47. sv. Andrejkojev Jodeta. — Popolni listi, nočni prehod itd	50			
48. sv. Vgorček in Štrelčev	50			
49. sv. Zdravnik na kmetih	50			
50. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
51. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
52. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
53. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
54. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
55. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
56. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
57. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
58. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
59. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
60. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
61. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
62. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
63. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
64. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
65. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
66. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
67. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
68. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
69. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
70. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
71. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
72. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
73. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
74. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
75. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
76. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
77. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
78. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
79. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
80. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
81. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
82. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
83. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
84. sv. Zvezni pred Dunajem	50			
85. sv. Zvezni pred Dunajem	50	</		

Slučaj Maitland.

(Konec.)

— Mogoče bi to lahko storil, če bi se enkrat videl domo, — je rekel počasi Connors. — Vi niste vedeli, da sta bili mrs. Garcia in ona stari prijateljici?

Mrs. Maitland kakor tudi Hortenza sta ga začudenji pogledali.

— Nikdar ni tega povedala, — je vzliknila mlada deklica.

Temu se ne smemo nikakor čuditi spričo tega, kar se je zgodilo, — je pripomnil Connors. — Morda bi še kaj drugega izvedeli, če bi to sled še nadalje zasledovali. Nikakor nočem več obteževati vašega spomina s tako bolestnimi stvarmi. Nikakršne tajnosti ni več, spoštovane dame, — je rekel, smehljač se ter vstrel, — in moj obisk je bil, kakor ste pogoma uvideli, odveč. Miss Maitland bi v kratkem dobila tudi brez mene toliko poguma, da bi odkrito govorila z mr. Viningom, in vse bi se itak pojasnilo. Zdaj se vam priporočam.

— Mnogo ste mi pomagali, — je rekla mrs. Maitland. — in jaz upam, da se zopet vidimo, mr. Connors?

— Le težko se me izvabi iz mojega blaga, zahvalim pa se vam za vaše povabilo, gospa!

— Mi bomo vedno hvaležni mrs. Pagton, — je nadaljevala dame.

Connors ji je podal roko, poslovil se od Hortenze in mrs. Partonove. Vining naju je spremil. Pri vratih knjižnice se je Connors ustavil, da si nataknje rokavice.

— Še marsikaj bi vam mogel zaupati o tej zadevi, mr. Vining, toda zdaj ni potrebno. Če vam ho ujajalo, se o tem slučaju pogovorimo, in k obodo dame prestale do žalosti, tedaj me obiščete. Najboljše bi pač bilo, da dame ni koli ne izvede posameznosti. — Najboljše, kar morete storiti, je da pospešite svojo poroko.

— Kar bom prav gotovo tudi storil, — je rekel mladi mož s podarkom. — Zavedam se, kako smo vam dolžni, in vse svoje življenje bom na to delal, da vam to poplačam. Ne pozabite, kar sem vam omenil glede denarja.

— Ne pozabim! — je vzliknili Connors ter se nasmehnili.

— In jaz bi vas rad opomnil na to, da ste pustili v knjižnici tisoč dolarjev, — sem rekel, ki ste jih najbrž pozabili.

Connors se je zopet zasmjal.

— Pozabljujnost je moja najmanjša napaka — ali mi hočete, prijeti na denar, mr. Vining.

Vining je šel v sobo; videčmo, kako je stopil k pisalni mizi ter odpiral razne predale, nakar se je vrnil.

— Menda se dobro spominjam, da je miss Wynn položila denarja, — je rekel, — toda jaz ga ne morem najti. Hočem jo poklicati.

Hotel je dati znamenje slugi, ki je stal blizu večnih duri, toda Connors mu je to preprečil.

— To je nepotrebno, — je rekel, — kajti denar je izginil in kakor boste opazili, miss Wynn tudi. Slišal sem, kako se je odpeljal voz, ko smo bili še v sprejemnik. Saj se vendar spominjate mojega nasveta, naj gre v Buenos Aires? Ono malo vsoto mi boste pri prilikli vrnili, ko se boste zopet pomirili, mr. Vining. Tega ni treba praviti damam, kvečjemu če snmatrete to za potrebljeno. Jaz bi tega ne storil. Dober dan.

Šla sva navzdol po stopnicah ter vstopila v pripravljeni voz. Vining naju je z odprtimi ustami gledal.

— Maitlandovi so bili umorjeni, — je pozneje rekel Connors, ko sva se pekjala domov. — Oče in oba sina so bili umorjeni, in mati bi v doglednem času tudi prišla na vrsto. Tako gotovo so bili umorjeni, kakor je bila tudi mrs. Garcia umorjena, in ticer od iste roke. Dekle je skupno delalo z vedečevalko, ema v interesu svojega sina, druga v svojem lastnem interesu. Zadevo izročiti sodišču, bi bilo brez pomena, — kajti dokazati je ne da umor v tej obliki. Mrs. Garcia je dala potreben izveštaj, za zastrupljanje

očeta in obeh sinov; miss Wynn pa jih je vpordnila. Zakonitom potom bi se mogel umor le tedaj odkriti, če bi se staro ženo prisililo, da bi priznala. Kakor hitro pa je miss Wynn začutila nevarnost v tem, da so poklicali mene na pomoci, je umorila edino pričo. Tako zelo je bila zamišljena v svoj sklep, da je pozabilo vpoštovati sledove, ki jih je pustila za seboj. Lahko je vnaprej videti dogodek, ki bi jih morda človek sam pozvočil, toda kdo bi si mislil, da bi tako običajna stvar mogla porajati ta kvražji načrt. Mogoče pa ravno to označuje, da ga je zamislila ženska. Kar mi imenujemo malenkosti, to smatrajo ženske za največjo nevarnost. Mrs. Garcia je bila zelo častilakomna za svojega sina, on naj bi poročil bogato dedinjo. Miss Wynn je bila zaljubljena v Vininga in bi ga brezivomno dobila, če bi se Hortenza poročila z mladim Garcio. Sredstva so bila grozna, toda ti dve ženski sta se temeljito poznali še iz Londona. Ena je mrtva, druga pa je pobegnila; s tem je zadeva za naju končana.

— Toda vi ste dopustili, da je pobegnila — vi ste ji pri tem pomagali! — sem vzliknila, prevezet od groze in nevolje.

— Pojasnil sem slučaj, ki sem ga prevzel, — je odgovoril Connors, — in sem pomagal rodbini, ki bi se ne mogla več dolgo vzdržati. Čemu še s temi odkritji večati njihovo žalost? Saj bi vendar ne imelo nikaknega smisla. Razentega se nikdar ne bojujem proti ženskam, vse delo bi me ne veselilo več, če bi moral to storiti.

Ko sva se na kolodvoru ločila, sem obljubil, da ga drugi dan obiščem v njegovem ateliju. Dolvodam sem imel to noč tvarine za premišljevanje.

Orientalski humor.

Nasradin-hodža je peljal svojega osla na semenj, da ga prodaja, s spotoma si zamaže osel z blatom. Ko Nasradin-hodža to vidi, reče samemu sebi:

— Nemara poreče kdo, da ima osel ponedenč rep in ne bo hotel placati, kar je osel vreden.

To reksi, odseče oslu rep in ga stlači v bisago. Potem gre na semenj in izroči v knjižnici tisoč dolarjev, — sem rekel, ki ste jih najbrž pozabili.

Connors se je zopet zasmjal.

— Pozabljujnost je moja najmanjša napaka — ali mi hočete, prijeti na denar, mr. Vining.

Vining je šel v sobo; videčmo, kako je stopil k pisalni mizi ter odpiral razne predale, nakar se je vrnil.

— Menda se dobro spominjam, da je miss Wynn položila denarja, — je rekel, — toda jaz ga ne morem najti. Hočem jo poklicati.

Hotel je dati znamenje slugi, ki je stal blizu večnih duri, toda Connors mu je to preprečil.

— To je nepotrebno, — je rekel, — kajti denar je izginil in kakor boste opazili, miss Wynn tudi. Slišal sem, kako se je odpeljal voz, ko smo bili še v sprejemnik. Saj se vendar spominjate mojega nasveta, naj gre v Buenos Aires? Ono malo vsoto mi boste pri prilikli vrnili, ko se boste zopet pomirili, mr. Vining. Tega ni treba praviti damam, kvečjemu če snmatrete to za potrebljeno. Jaz bi tega ne storil. Dober dan.

Šla sva navzdol po stopnicah ter vstopila v pripravljeni voz.

Vining naju je z odprtimi ustami gledal.

— Mogoče bi to lahko storil, — je pozneje rekel Connors, ko sva se pekjala domov. — Oče in oba sina so bili umorjeni, in mati bi v doglednem času tudi prišla na vrsto. Tako gotovo so bili umorjeni, kakor je bila tudi mrs. Garcia umorjena, in ticer od iste roke. Dekle je skupno delalo z vedečevalko, ema v interesu svojega sina, druga v svojem lastnem interesu. Zadevo izročiti sodišču, bi bilo brez pomena, — kajti dokazati je ne da umor v tej obliki. Mrs. Garcia je dala potreben izveštaj, za zastrupljanje

ALI VESTE,

da je Slovenc Vidmar eden najboljih svetovnih sahistov ter da smatra svetovni mojster Casablanc. Edino Vidmarja za svojega vrednega nasprotnika? Ali veste, da postajajo Helmar turške cigare vedno volj znane med slovenskimi kadilci zastran izbornega okusa in aroma 100% turškega tobaka?

Gotov, uaren način za odpravo

KURJIH OČES

V eni minutu vas ne bodo več bolela kurja očesa, če se poslužite Dr. Scholl's Zino-pads. Kurja očesa povrata drugega in petih občev. Dr. Scholl's Zino-pads prepričajo drugega in pričakujte takoj odstranitev vsočice.

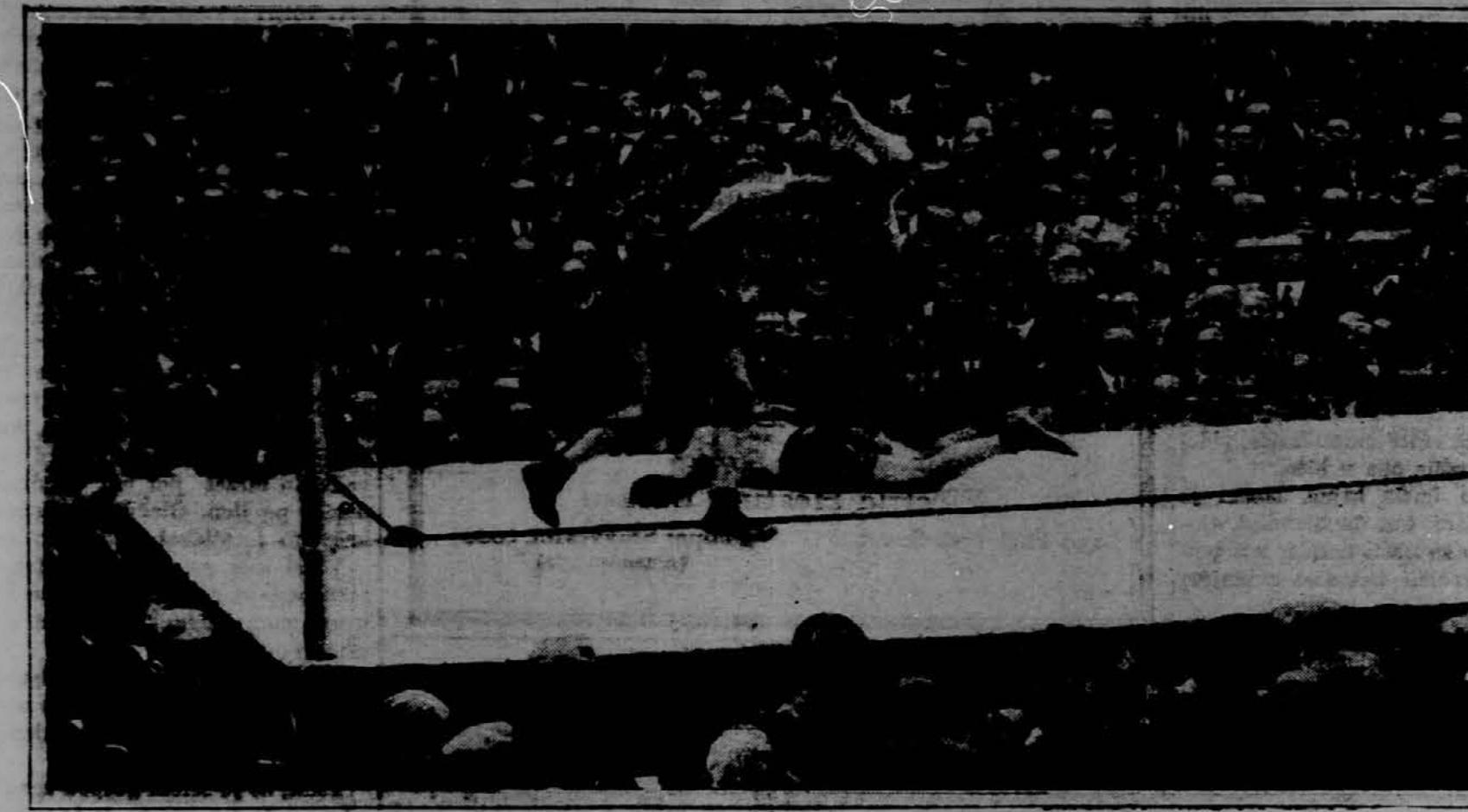
Dr. Scholl's Zino-pads so varne. Nenadno nevarnosti infekcije ali zastrupljanja krvni kar je večkrat posledica resnejših kurjih očes ali uporabe močnih zdravil, vsebujučih kitaline.

Zino-pads izčistijo tekton zdravljenja. So tanke, antiseptične in nemotljive. Velikosti so kurja očesa, zatidne in bule. Navrhate si danes škatlico pri lekarju ali čevirju. Ne vratite podomestek.

De Scholl's Zino-pads

Izboljšanje življenja. The Scholl Mfg. Co., tovorništvo "Dr. Scholl's Post-Office", predstavljajo vseh novih nega in pravila za zdravje. Pravilno življenje — življenje življenja.

JESS WILLARD PORAZIL JOHNSONA.

Pred kratkim se je vrnila v New Yorku na Yankee Stadium značna rakoborba, koje čisti dobiček je bil namenjen Free Milk Fundu za revne newyorške otroke. Nastopila sta znana rokobore Jess Willard in Floyd Johnson. Willard je Johnsona v enajsti rundi porazil. Willard se hoče na vsak način še enkrat spoprijeti z Jack Dempseyem, kateri mu je bil odrezel svečno prvenstvo v Toledo, Ohio.

Zapuščeno bitje.

Anton Čehov.

šil Kistunov. — Napravila bo tak vrišč, da... V tej hiši je mnogo stanovanj in si bodo bogekvaj milički o nas. Ljubi moj, dajte ji, potrudite se, ji na kak način do povedati!

Cez nekaj časa se je slišal bas Alekseja Nikolajeviča. Minulo je četrto ure in namesto njegovega basa je zaživjgal močan knjigovodjev tenor.

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa toži z namenjnikom, skrb za moža, letaj po gospodarstvu, pripravljaj se za obhajilo in še zet je brez službe. Samo to je še dobro, da lahko jem in pijem, saj se tako komaj stojim na nogah. Vso noč nisen spala...

— Vaše blagorodje, do smrti bom molila za vas, usmilite se meni, sirote! — je zaplakala Ščukina. — Jaz sem slabotna, zapuščena ženska... Izmučena sem do smrti... Sedaj se pa to

SOSEDNJA HIŠA.

A. C. GREEN. Za "Glas Naroda" prevel G. P.

14

(Nadaljevanje.)

Izprva sem domnevala, da bi lahko spoznala dotičnega, če bi ga videla v sličnih okoliščinah. Sedaj pa tega ne verujem več. V tem oziru si ne drznam zanašati se na svoj spomin.

Coroner je izgledal precej razočaran in isto velja glede občinstva.

— Škoda je, — je rekel coroner, — da miste natančnejše vide-la. Sedaj povejte le še, na kak način sta prišla oba v hišo.

Priporovedala sem naprej, da sta imela ključ. Moški je postal le malo časa v oči ter jo zapustil hitro, kot da bi bežal. Govorila sem tudi, kako sem bila navzoča, ko so našli trupla, a s tem je tudi prišel konec mojemu zasišanju. Nobene besedice o mojem sodelovanju z Gryee-om. Ničesar o mojih razkrivitjih in sumih.

Gospodje so sklenili nato napraviti daljši odmor, da pokade smodke. Njih zanimanje za stvar torej ni bilo posebno veliko.

Ko se je zasišavanje zopet pricelo, je bil prva priča Mr. Gryee. Vsi so stezali vratote, da vidijo slavnega detektiva. — Sedaj bo prisiljen izdati svoje skrivnosti, — sem si mislila.

Zasišavanje detektiva je bilo zanimivo, a strašno netočno. V glavnem se je tikalo klobučne igle.

Oba kosa igle so pokazali porotnikom in istotako klobuk. Coroner je vprašal, če so našli na tleh še kako drugo iglo, in Gryee je to zanikal. Nikdo navzočih ni več dvomil, da je bila zabodenoma mlađa ženska z lastno klobučno iglo.

Od tedaj naprej se je tikalo zasišavanje drugih stvari. Najprve je bila pozvana na pričevanje Miss Ferguson. Kdo je bila ta ženska? Nikdo je ni poznal in navzoči so bili vsled že bolj radovedni. Bila je grda v obraz, a vendar so kazale njene poteze premenet in dobrošrenost.

— Kako se pišete in kje stanujete? — je vprašal coroner.

— Imenujem se Suzana Ferguson ter stanujem v Haddam, Conn., — je odgovorila.

— Vi imate družinski penzionat?

— Da, gospod.

— Kdo je stanoval tekom tega poletja pri vas?

— Mr. in Mrs. Howard Van Burnams iz New Yorka.

— Kdo drugi je še stanoval pri vas?

— Neki Mr. Hell, tudi iz New Yorka in neki mlađi zakonski par iz Hartford. Ničam prostora za več ljudi.

— Kako dolgo sta stanovala Van Burnamsova pri vas?

— Tri meseca. Prišla sta k meni junija meseca.

— Ali še vedno stanujeta pri vas?

— Da, čeprav ju ni sedaj v Haddamu. Vsi kovčegi pa so še pri-meni. Mrs. Burnams se je preteldi ponedeljek zjutraj odpeljala v New York in popoldne se je odpeljala tudi Mr. Van Burnams. Mislim, da tudi v New York. Od takrat nisem videla niti prvega, niti dru-gega.

— Ali sta vzelka kaj prtljage s seboj?

— Mrs. Van Burnams je vzelka s seboj le majhno ročno torbieco. — Ali je bilo v tej torbici prostora za eno obleko?

— Nemogoče.

— In Mrs. Van Burnams ni vzel ničesar s seboj?

— Le svoj dežnik, nič drugega.

— Zakaj se nista skupaj odpeljala? Ali nam morete o tem kaj sporočiti?

— Da, čula sem, da se je Mrs. Van Burnams odpeljala v New York proti volji svojega moža. Ni je hotel pustiti, a ona je ustraja-pala pri svojem sklepku. On je bil zelo jezen. Glasno sta se pričakala gleda-tega. Njih soba in moja imata skupno verando in vsled tega sem nekako marsikaj slišala.

— Ali nam hočete povedati, kaj ste slišali?

— Tega bi ne storila rada, — se je branila ženska izprva. — Če pa moram . . . Čula sem, kako je reklo on: — Sedaj sem postal dru-gačnega mnenja, Iujiza. Čim bolj razmišljam o tem, tem manj mi ugaja, da se hočeš ti mešati v to stvar. In iz tega ne more priti nič dobrega. Predsodki proti tebi bodo le ojačeni in najino skupno življenje bo še bolj otežkočeno.

— O čem sta govorila oba?

— Tega ne vem.

— In kaj je odgovorila žena?

— Pričela je hitro govoriti, a njenih besed nisem razumela. Iti-je hotelna na vsak način ter rekla, da ni izpremenila svojih misli: da je boljše, če sledi svojemu četu kot pa hladnemu prevdarku. Nikdar ni bila srečna z njim in sedaj hoče izvesti izpremembo, celo če bi se zgodilo najhujše. Ni pa mislila, da bi moglo slabu izpasti. Ali ni lepa? Čula sem, kako je padla na kolena, nakar je njen mož še bolj jezno mrmljal. Nato je bilo nekaj časa tiho. Končno pa je nadaljevala žena s samovoljnimi glasom: — Tebi se mogoče zdeto bedasto. Ti me namreč predobro poznaš, moje obnašanje in moje narave. Njega pa bo presenetilo in ostalo bom že napravila. Jaz sem v številnih stvareh zelo spretna in moj dobr angel mi pravi, da bom uspešna.

— Kaj je odgovoril mož na to?

— Odgovoril je, da je dobri angel, na katerega se sklicuje, le njeni nečimurnost in da se ne bo dal njegov oče premotiti od take komedije. Prepovedal ji je že enkrat očitno izvesti njen naklep ter rekel še marsikaj, da jo pregorovi. Ona pa je le ceptala z nogo. Končno je rekla, da mo kljub njegovemu prepovedi storila to, kar smatra za pravilno. Rekla je, da se ni poročila s tiranom. Če ne ve, kaj je dobro za njega, ve to ona tem boljje. Ko bi se oče zopet spriznal z njim, bi ji bil hvalejen ter bi spoznal, da je zdravi rassum tudi nekaj vreden. Kmalu nato je žena zapustila hišo. Mož pa je bil zelo ogorčen ter vpil za njo.

— Ali se spominjate besed, ki jih je rabil?

— Da, kiel je. Proklinal je svojo ženo in svojo lastno neumnost. In jaz sem vedno domnevala, da ljudi svojo ženo.

— Ali ste videli Mrs. Van Burnams, ko je zapustila hišo?

— Da, videla sem jo iti preko ceste.

— Ali je šla proti kolodvoru?

— Da, gospod.

— Ona je torej nosila ročno torbieco?

— Da, in to je bilo zelo znacilno za duševno stanje njenega moža. Drugače je bil vedno zelo galanten z njo ter bi je ne pustil iti tako.

— Ali ste pazili na obleko Mrs. Van Burnams?

— Da, me teme pa vedenje na to.

(Dalej pričevanje.)

Električni lonci za lim.

Lim je treba imeti pravilno zmečan v električnem loncu za lim. Lim se nikdar ne strdi in ne zapali.

Za dobro izdeljavo in štecenje se poslužujte električnega loneca za lim.

The New York Edison Company

At Your Service

Electric Heating Bureau

130 East 15th Street

Phone: Stuyvesant 5600

(Extension 3337)

Tobak.

Pr. 2.

Moja prizadevanja na ledini rezan, rahlo s tremi prsti si ga javne dobrobiti niso ostala neopazena in se mi je oglašilo odpoljanstvo, da prosi mojo malenkost iz kozolca. Slast je bila cigaretov posredovanje. In ni odposlanstvo nazvalo moje malenkosti — niti tobak pa komaj da bi ga moral zajemati z žlico, odsprej se ti usiplje iz stročnice in se ti usiplje odvzd, da imaš obleko in uskočim na skromne narave.

Bili so trije fini gospodje in so še precej odrgnili čevlje, predno so vstopili, četrtega gospoda pa so naslonili v predstobi, mislili sem, zato, da jim čuva dežnik in klobuke.

Vprašal sem jih, ali se ne morejo škodovati stvari — o poslaneih, da se še ne ve, ali bodo z nepravilno okoli vogala onkraj tudi ne morem gospodi prizanesi na št. 8, ako so namenjeni ti očitka — kadar je koncertno trajalo najbolje, ako bi se država aploho ne ukvarjala s tobakom in to pa polna nesnag, sreča pa polno briškosti — to ni prav!

Rekel sem gospodom, da za točko ni bilo na mojem programu. Up!

Toda — višja sila — božji prst — volji z nebes se ni bilo upreti!

Obračal je oči kvišku, hinavec, s prstom mi je skušal žugati.

Pa ga je tisti hip zadel zaslužena kazenska opasnost se mu je kolnilo, hitro sta ga dva zgrabila pod pazduhu in so jo jadrno vsi štirje pobasali skozi duri . . .

Gospod je bil bolan, Bolniku ne smeš zameriti ničesar. Ne zdi se mi pa umesten način, ako se je oprimčil. Opravčeva bi bila boljša, da je sploh ni bilo. Mojih hlač in čevljev in na tleh mlake mu ne bi opoznal — vsi smo ljudje — danes meni, jutri tebi! Ali prav ni mi niso všeč tiste vrste ljudje: kadar jim zmanjka pamet in razlog, pa imajo polna usta Boga in božje volje in božjih prstov!

Nato sem resnici na ljubo priznal, da je tobak, ki so ga razložili pred mano na mizi, rezan slab, ko bi bil lahko dobro. Le poglejmo naprimer, sem rekel, ljubljanske zeljarje, kako ugledno ta obrt reže zelje in če se primeri in pride med zelje vmes karkoli, tu je to takisto rezano ugledno.

— O! — so dejali gospodje in so zamišlali, uživali so v misilih in prevzela jih je slast.

Jaz pa sem se spomnil in sem rekel, ako bi ne kazalo in bi se namignilo tobacični upravi, naj da rezati tobak zunaj hiše, morebiti pri naših zeljarjih. Našim zeljarjem ni potresena živiljenja pot z ročicami, radi bodo zasluzili kako par, kak dinar!

Gospodje so molčali in zrli v tla. To ni bilo vlijudno in sem rekel, da nisem užaljen, aško štejejo moj predlog za aboten. Ampak sem rekel, da imam itak pripravljen drug, dokaj pametnejši predlog, ta prelog je ta, da kajo opuste.

Obupne so dvignili poglede, v očeh jih je tičala nema prošnja, naj jih ne zavrzem nebogljene.

Pa mi jih je bilo žal in sem rekel, da ne vem, od katere so stranke, in naj mi ne zamerijo odkrite besede. Ali trdno sem uverjen, v blagor jih bo na tem avetu in na onem, če se odreklo tobaku. Ta tobak sploh ni užitek. Katekizem ne omnenje tobaka ne z besedico. Ako bi bil tobak užitek, gotovo bi bil v katekizmu prepovedan.

In še to naj preudarijo, da se ni na svetu ne zgodi brez višje volje. Ako bi nebo hotelo, ni je sile na svetu, katere bi ovrgla voljo:

tobak bi bil dober in predober, pa naj bi uprava sadila in gojila, želela in rezala sam samecni osat!

Nobo ve, kaj hoče! Le zaupati je trebuje, v njegovo neskončno modrost, pa slabši tobak ne bo več slab tobak, nego bo prst božji.

Rekli so pa, tobak, s kakršnim jih sedaj biča tobacična uprava, da je vendarle prehuda kazenska za njihove grehe.

— O Bosna! — so rekli, — o Drina! — o Vardar, reka ponosiš!

Dalej so pred menoje imena, — nečast dela vašim imenom!

Kje si rasel, tobak, ki ti pravijo tobak! Za katerim plotom in na katerem groblju ti je tekla zibelka?

— V voznju gorenjskih snežnikov leži prizajno mestec, skozi mestec je speljana ozka struga, po strugi se leno pomika mrka moča — “čašnjok” ji pravijo — “čašnjok” je pravilo prebivalstvo. To ti sodi ime, o tobak izza plota in z groblja, in ne Bosna, in Drina in Vardar!

Razgnali so pred menoje papir, na papirju je bila siva zmera, in sem rekel: — To stvar postanom,

to je čaj trikrat prekuhan in trikrat preuščen. Tak čaj ni dober!

Vzliknili so: — Ni čaj! Gorje nam, da je tobak!

— Razgnali so mi in pripravovali, da ne nobedaj bili časi in je bil tobak po-

tak hoče! Ne ustavljajte se njevolji volji!

Zalile so jih solze, skrušeni so stali pred mano in še so povedali, da so pravzaprav širje. Eden da se ni mogel premagati in da si je po poti zapalil cigareto, tega so obale smrtne ledje in so ga morali pustiti v predstobi. Ko sem bil tako prijazen, da sem jih poslušal do konec, naj jih dovolim, da mi pokazejo še tovarša kot živ zgled, kakšno je to, kar sedaj prodajajo za tobak.

In že sta dva stopila venkaj in sta pod padzdu pripeljala tretjega gospoda, ki je bil zelen, kakor da so ga peti dan potegnili iz vode, in mrzel pot mu je drsel niz dol po lieu. Gledal je plašno, krčevito je stiskal blede ustnice.

Videl sem ga, nesrečno žrete tobacičnega bacila. Zgrabilo me je, nisem mogel drugače in sem zagnel:

— Bratje moji, nebo vas ljubi, nebo vas svari! Ne prezirajte njegovih znamen! Spoštujte njego-voljo!

Tedaj se je zeleni gospod zgenil od nog do temena in je iz njega bruhično in mi je oskrnil hlače in čevlje in tla.

Tedaj je sopol in je nekaj časa trajalo, da se je oddehnil.

Potem si je obrisal lice in se je turbočno nasmehljal mojim hlačam in čevljem in mlaki na tleh.

— Blagorodje, — je dejal in lovil sapo, — oprostite! Te točke ni bilo na mojem programu. Up!

Toda — višja sila — božji prst — volji z nebes se ni bilo upreti!

<p